

„Figyelni kell az útjelző táblákat!”

(például: „Róma megér egy misét”)

Valamelyik ismerősömtől hallottam egyszer a címben szereplő első mondatot, mikor többen beszélgettünk az élet dolgairól, hitünkről, vallásos életünkről.

Ilyen egyszerű mondatok gyakran többet mondanak, és többet találhatunk bennük, mint amit első hallásra (olvasásra) gondolnánk. Ez az öt szó fogalmazza meg számomra a Gondviselést.

Igaz, a dolgok bonyolításával, de a szavak segítségével próbálok meg néhány dologra rávilágítani. Pl. rátérek a tanulásra. Mert fontosnak tartom megismételni (talán utoljára) azt, hogy a tanulás nem az, amit teszel, és ahogy teszed, elsősorban azzal a céllal, hogy jó legyen a bizonyítványod, hanem „csak” figyelés. A tanulás végeredményben nem más, mint Istenre és az általa teremtet világra való „figyelés”. Figyeljük Isten műveit, felismerjük csodálatos törvényeit, csodáljuk ezeket és ezáltal Őt, aki mindezt létrehozta... A „törvények” pedig lassan kezdenek belénk „szivárogni” és egyszer, egyik pillanatról a másikra felébredünk, illetve ráébredünk arra, hogy TUDUNK. Feltételezem azt, hogy már ismerjük (tapasztaltuk), milyen nagy különbség van tudás és TUDÁS között. Nem ugyanaz, amikor információkat birtokolunk (csillagos ötös a számítógépeknek), mint amikor az összegyűjtött, vagy ránk erőltetett információ halmazból, „bensőnkéből” hirtelen és váratlanul kicsírázik valami, és teljesen átítat minket. Megfogalmazhatom úgy is, hogy a TUDÁS a teljes énnel felismert, elismert és elfogadott tudások összessége. Vagy: a TUDÁS nem egy átvett „információ csomag”, hanem Isten törvényeinek felismerése. Valaminek, ami sötétben, a homályban már VAN, a leleplezése, így a tanulás többé nem egy unalmas, kötelező, fárasztó, értelmetlen, de szükséges cselekedet, hanem egy igazán izgalmas és „tudatos” Istenkeresés is lehet. Ebből nem következik az, hogy minél többet TUDOK (azaz fölismerem Isten törvényeit), annál jobban nőnek a lehetőségeim arra, hogy megközelítsem Őt (értsd: dicsőítsem Őt). Ha majd színről színre fogom Őt látni, akkor fogok igazán, és teljesen tudni mindent (már ami engem, teremtményét megillet.)

Folytatva ezt a gondolatmenetet, a tanulás nem lehet egy, a TUDÁS birtoklásáért folyó kíméletlen harc, amit ez a (szerintem véglegesen és végzetesen kudarcot vallott) oktatási „intézménye” vall és képvisel; sokkal inkább ráébredés... vagy visszaemlékezés az örök igazságra (ill. igazságokra).

Tény, ebben az értelemben nem csak ész, akarat, éberség, nyitott szem és fül szükséges, hanem nyitott „szív” is, amit Istennek kitarunk, hogy a Szentlélek inkább EZT töltse be... a többi az már magától jön („keressétek inkább Isten országát... ez a tanulásra is vonatkozik... Emlékszel? Kristóf atya már az első évben úgy fogalmazott, hogy a tanulás csak „alibi”). Jézus, amikor tanítványait és a hallgatóságát „tanította”, sosem az eszükre hivatkozott, hanem inkább a szívükre, ezen túl Istennek „dolgozik”. És ez a „tanítás” biztos, hogy nem egy csak vasárnaponként működő Isten országára vonatkozik. Nehezen emlékezünk rá, hogy Isten országa mindig és mindenhol jelen van... akár a laboratóriumokban, a tantermekben, sportpályákon, irodákban, otthonunkban... Isten országa köztünk van és mi, TUDÁSUNKKAL kell, hogy ezt szolgáljuk.

Mi módon kapcsolódik mindehhez a címben szereplő második mondat? Mint bevezető: úgy, hogy ebből a többiből, annyit fogunk kapni, mint amit Teremtőnk szükségesnek vél ahhoz, hogy teljesítsük akaratát: ez lesz a mi TUDÁSUNK. És ha ezt lefordítom: ez a GONDVISELÉS. Mert azt is valljuk, hogy Isten akarja, hogy eljussunk hozzá... ehhez TUDÁS kell (nem „kis” tudás, azaz információk halmaza!)

És – ha már hiszünk Istenben – természetesen feltételezzük, hogy Ő nem fog fukarkodni a hozzá vezető utunkhoz szükséges ellátmánnyal.

Szóval : itt tartottunk a Gondviselésnél... ami nem egyenlő a fatalizmussal, bár könnyen össze lehet keverni a kettőt. Tehát figyelni kell az útjelző táblákat. Isten ezeket mindenhová kirakja.

Életünk tele van ezekkel az Istenhez vezető útjelző táblákkal. Ami igazán érdekes, az az, hogy ezeket a táblákat nem lehet előre látni, hanem csak a velük való találkozás után (ha éberek vagyunk, akkor azonnal, ha nem... hát akkor eltelik egy rövidebb vagy hosszabb idő... kár érte). Ahogy egy szó, egy találkozás, egy ábrándozás, egy szellő, egy érzés, egy fuvallat, egy táj, egy telefonhívás, egy siker, egy kudarc, egy betegség stb. meg tudják változtatni gondolatmenetünket, sőt: az életünknek általuk várható vagy remélt eseményeit, tehát lehet (és jogos!) ezeket úgy „értelmezni”, mint Istentől kapott „kis” jelzéseket, üzeneteket. Ezek az útjelző táblák.

De mi van Rómával? Íme egy kis történet, ami remek példaként szolgál arra, hogy a Gondviselés működik. Elmondtam már nektek, hogy ennek az útnak sok érdekes, de igazán csupán egyetlen értékes momentumról tudnék beszélni, erről is csak abban az esetben, ha van valaki, akit ez valóban komolyan érdekel. Mindeztidáig nem volt érdeklődő. Ahogy, jóllehet sokszor nagy a kísértés, még most sem akarok „megnevelni” – értsd: szükségtelenül belenyúlni az életedbe –, nem is szólok erről többet. Tényleg: számtalanszor elgondolkodtam már azon, hogy milyen gyakran nem vesszük észre, mi a különbség, hol a határ nevelés és az idomítás között! Sőt, ezen a különbségen mindenki ugyanazt érti? De hagyjuk ezeket a veszélyesen mély vizeket és térjünk vissza eredeti témánkhoz: most itt a kiváló alkalom arra, hogy történettel példázzam neked, miképp lehet gyönyörködni az isteni „pedagógiájában”. Milyen is az Ő tanítása (nevelése)... szelídség, végtelen türelem, (mintha semmit se várna vissza), mindent felajánl, odaad, de – ellentétben az emberi pedagógiával – semmit sem erőltet, sőt! semmit sem követel. Részünkről csak figyelni kell ahhoz, hogy magunktól (?) jöjjünk rá azokra a dolgokra, amik később igazán fontosak lesznek számunkra (mégpedig akkor, amikor ennek eljön az ideje... hogy TUDJUNK). A figyeléshez pedig mi kell?... a legfontosabb: LAZÍTANI... értsd: nemcsak hinni – az Isten ajándéka – hanem bízni is, és ez már a mi erőfeszítéseink gyümölcse. Azután CSENDET teremteni (kint és bent), végül KITÁRNI a szemünket (a lelki szemünket, valahogy úgy, mint a kis hercegnek mondta a róka) a többi már Isten dolga.

Szóval azt próbálom – nagyon nehezen – megértetni, hogy – bár az egyik oldalon van különbség TUDÁS és tudás között – igazán a kisbetűs tudások – amelyek információhalmazok – beletartoznak, beépülnek a nagybetűs TUDÁSBA (ami az igazi). És ez, hiába hiszik sokan úgy, MÁR NEM LEHET PROFÁN... ez az Isten törvényeinek a felismerése... Isten dicsőítése.

De még egyszer – siralmas igyekezetemben – ismétlem magam és így eltérek Rómától. Rómába érkezünk egy vasárnapon, és ha vasárnap: akkor MISE. Méghozzá nem csak saját „érdekemben” hanem a kevés Szent Imrész diákok miatt is, akiket elkísértünk. Engem kifejezetten izgatott a „mise Rómában” lehetősége. Hol lesz? Milyen lesz? Ki fogja tartani?

De mi is egy mise? Egy szertartás. És mit szolgál mindaz, ami hozzátartozik ehhez a szertartáshoz, minek van ez az egész? ÁTVÁLTOZTATÁS. Minden más „csak” körítés... „liturgia” azaz: mindaz, ami alkalmas szolgálni azt a momentumot, ami TITOK. Egyik pillanatban az, ami korábban csak liszt és víz volt, már nem az, hanem valóságos jelenlét, amivel egyesülni fogok (ha áldozok). De ha nem is járulok hozzá, akkor is a jelenlét az valóság. Életemben, életemben is már elérkezett az a pillanat, amikor elkezdtek megérteni az, „íme hitük szent titka” mondatnak a mélységét. Úgy, mint ahogy történik sokszor, amikor olvassuk a Bibliát, hiába láttuk százszor ugyanazt a passzust... hirtelen feltárul a valódi „értelme”... és csak akkor lehet igazán elkezdni ásni ezen mondat feneketlen mélységeibe. Az eucharisziával is így van. Ha TITOK, akkor Isten ennek az elfogadását, felismerését „csepegteti” be

kinek-kinek, lassabban vagy gyorsabban. De mindig elérkezik a leleplezés ideje, csak FIGYELNI kell a jelző táblákra, és ilyen értelemben tanulni.

Amikor bementünk a Szent Péter bazilikába rövid nézelődés után, kezdődött egy mise. Valóban megrázó a bevonulása és a kerete. Egészen addig maradtunk, amíg felolvasták az evangéliumot. Akkor már tovább kellett menni és nem is bántam meg, mert nagyon zavart a rengeteg turista. DE NEM VOLT MISE, Szalay tanár úrral megállapodtunk abban, hogy majd valamikor délután szakítunk erre időt, ugyanis Róma tele van templomokkal és talán valamelyikben pont akkor fognak misézni. Hát nem... teltek az órák és a templomok vagy zárva voltak, vagy abban az időben még a közelükben sem volt mise. De én egyre izgatottabb lettem, mert kíváncsi voltam arra, hogy mit tartogat számunkra az Isten. A Trevi-kút mellett van egy templom, amely, mint kiderült ciszterci. Akkor azt is gondoltam, hogy utunk szándékosan vezetett ide bennünket... ez elég logikusnak tűnt. Igenám, csak a baj az, hogy Itáliában voltunk és hiába volt kiírva, hogy ekkor és ekkor majd nyitva lesz, mégis zárva maradt... tovább kellett mennünk.

Addigra már dühös voltam, vagy inkább türelmetlen. Pereskedni kezdtem magammal, Istennel és morgós voltam mindenkivel (ugye ismeritek ezen állapotomat?). Azt gondoltam, csak egy buta tréfa, hogy végre itt vagyok Rómában, ráadásul egy vasárnapi napon és mégis minden úgy alakul, hogy az ember nem tud misét hallgatni.

Mentünk tovább, betértünk jó néhány templomba, ahol szintén NEM VOLT MISE. Már sötét volt, közeledett az idő, amikor vissza kellett volna indulnunk a buszhoz... míg végre a Szent Ignác templomban fél órán belül mise volt meghirdetve. Már nagyon kevesen voltunk, akikben maradt valami érdeklődés a mise iránt: Ildikó, a Szent Margit rajztanára, Ági 4/b és Dávid 3/g. Ott voltunk a templomban vagy negyed órával a kezdés előtt, és hiába telt az idő, alig volt valaki rajtunk kívül... semmi jel nem utalt arra, hogy itt ma bármi is történni fog. Már fáradt voltam és kezdtem belenyugodni a helyzetbe, bár nagyon rossz kedvem volt. Néztam, ahogy a mellékoltárnál Dávid szokása szerint rózsafüzérrel a kezében úgy imádkozik, mint aki angyalokat lát.

A mise kezdetekor még mindig ugyanannyian voltunk és holt nyugalom honolt mindenhol... Lesz-e itt egyáltalán mise? Végül egy mellékajtó kinyílt, valaki hozta a patenát és a kelyhet, ezeket gyors mozdulatokkal elhelyezte az oltárra és azonnal elkezdődött az áldozat bemutatása. Fellépett az oltárra vezető három lépcsőfokra Róma talán legöregebb, „legtehetetlenebb” és talán legfáradtabbnak kinéző papja. Amikor keresztet vetett és köszöntötte a híveket, nyilvánvalóvá vált, hogy ebből nem azért nem fogunk semmit sem érteni, mert olaszul van, annál inkább azért, mert öreg volt. De elképesztően derűs, kedves és közvetlen. Ti azt mondanátok rá, hogy „aranyos”. Kezdttem megbékülni Istennel, és tervei, elvégre rájöttem, hogy valamire ismét meg akart „tanítani”, valamire akarja, hogy emlékezzek, hogy még jobban belevésse a tudatomba. Ez nem más, mint az, hogy Isten útjai nem azonosak az általunk elképzelttel, viszont sokkalta jobbak. Akkor kezdtem igazán figyelni a római út jelzőtábláit. Összefoglalva (bár ez nagyon keveset mond erről a pillanatról, és a tanulságáról), a körítések is az Isten akarata szerint vannak. De (hányszor kell újra és újra emlékeznünk?) nem ez a lényeg... Még ha a liturgiáról és a titokról beszélünk, akkor sem Istennek a jelenléte a lényeg, ez a döntő. Ezen a misén meg lehetett fogni a kegyelmét, amiről tudjuk, hogy ritka dolog. Főleg a mise második részében, amikor egy még öregebb pap – papucsban és svájci sapkában – áldoztatott meg minket. Ahhoz hogy jobban megértsük ezt a JELENLÉTET, a Gondviselés készített számunkra valamit, ami, hiába az elképzelések, teljesen váratlanul ért minket, sőt egyáltalán nem volt benne semmi rendkívüli, esetleg csak az, ami elvezet oda, ahová igazán kell törekednünk. A Gondviselésnek van még egy izgalmas „csele”. Odaadja a dolgokat, amikor „kiürülünk” és már nem is várunk. De ehhez is kell gyakorolni a bizalmat... hogy ott legyen akkor is, amikor nem vesszük észre.

Azért kellene többet imádkozni előre... gyűjteni a szűk időre.

Ha jobban figyelnénk az útjelző táblákra, akkor észrevennénk, hogy egész életünkön át, az egész világ – az egész teremtet világ – a mindent összefoglaló TANTÁRGY. A katedrán viszont Isten áll...

szüntelenül tanít minket. Na jó, van, amikor vannak „látható” helyettesei: szülők, tanárok, papok... és TI is, akik sokszor voltatok helyettesei „az élet katedráin”. Sokszor történt, hogy „az élet katedráin” ti voltatok a tanárok... ezért voltak számomra annyira „produktívak” ezek az évek. Sokat köszönhetek a Szent Róbert osztálynak. Mert sokra „tanított”... többet kaptam tőletek, mint amit adhattam volna... és ez így van jól. „Kényszerítettetek” arra, hogy az úton maradjak (ami sokszor nem könnyű)... és méghozzá, hogy ezt az utat mindig jobban ápoljam. A saját utamat, és azt, amit közösen jártam és járok azokkal, akiket Isten rám bízott. Akárki volt, vagy lesz az. Ha hajlandó lennék a „nevelésről” beszélni, akkor azt mondanám, hogy igazán ez az osztály az, ami engem az „idős koromba” nevelt. Nevelt engem arra, amiről tanúságot szeretnék tenni és arra is, amit a te számodra kívánok és imádkozok érte. Nem egy tökéletes Jézus-követést, ehhez alázat kell és így e jelentés egy paradoxon lenne, hanem ennek a tökéletes követésnek az igyekezetére, a hozzá való ragaszkodásra, minden botlás, minden gyengeségünk ellenére... Ez azt jelenti, hogy nincs mentség a „feladásra”. A Gondviselés mindig működik... ha hagyjuk.

Azt mondtam: osztály? vagy inkább közösség... osztályközösség. Ha valakik közületek tiszta lelkiismerettel így merne fogalmazni, akkor ez a „nevelésképe” közösen (értsd: mindenki számára mindenkivel) sikerült. Részemről nem is kell több.

Érettségi ima a Szent Róbert osztályért

Urunk és Istenünk, szeretett Jézusunk, köszönjük, hogy négy évig együtt lehettünk a Te nevedben és, ahogy megígérted, mindig velünk voltál. Köszönjük, hogy napról napra ránc áradt a kegyelem, amely irgalmasságodból és szeretetedből fakad. Bocsásd meg nekünk, ha ezt oly sokszor nem tudtuk érzékelni, se értékelni. Bocsásd meg, hogy valamikor kishitűek, bizalmatlanok, önzők, fegyelmetlenek, gyengék és önfejűek voltunk. Bocsásd meg mindazt, amit elmulasztottunk, és ha sokszor nem szeretetből tettük azt, amit tettünk.

Kérünk, Urunk Jézus, áldj meg minket! Most, hogy életünk e szakaszánál vrt célba érünk, és talán testileg eltávolodunk egymástól, tarts minket mégis együtt, hiszen mindnyájan egyházad, titokzatos tested tagjai vagyunk, azért add meg, hogy életünkön át hálával és szeretettel emlékezzünk egymásra.

Áldd meg ezt a közösséget, amit Te hoztál létre, és amellyel megajándékoztál minket egymásnak. Áldd meg a Szent Róbert osztály minden tagját, kezdd alakítson tovább minket addig, amíg kedved leled bennünk. Add meg nekünk, hogy mindig a Te utadon járjunk, és hogy ezt az utat másoknak is merjük megmutatni, egyengetni. Tarts meg minket a bizalom és a kiengesztelődés lelkiületében, hogy így, feltételek és feltételezések nélkül újra és újra megtanuljunk szeretni embertársainkat őszinte és tiszta szívvel.

add, hogy erőnk legyen ahhoz, hogy éberén tudjunk segíteni másokon mindennapi gondjaikban... hogy a szeretett vágyainkat tettekkel, cselekedetekkel valóra váltsuk.

Használj fel minket, mint eszközt, hogy tudjunk tenni másokkal mindazt, ami Tőled származik: vigasztalni a szomorúakat, erőt adni az elesetteknek, hitet vinni a bizonytalanoknak, gyógyírt a betegeknek, reményt a gyengéknek, békét a nyugtalanoknak. Segíts minket abban hogy követve tanításodat, egész életünkben hiteles tanúságot tudjunk tenni hitünkéről.

Add meg, hogy mindig jobban tudjunk figyelni szavadra és így kitartóbbak és állhatatosabbak legyünk az imában.

Add, hogy hűségesen és lelkesen szolgálhassuk egyházadat, tudásunk és képességeink szerint.

Add meg a hálaadó és dicsőítő lelkületet, nem csak akkor, amikor jól mennek dolgaink, de kudarcainkban, elesésünkben is. Nem azt kérjük, Urunk, hogy életünkben ne legyenek akadályok, megpróbáltatások, hanem hogy Tőled – az igazi forrásból – merítve, ezeket le tudjuk küzdeni.

Áldj meg mindenkit, akit tanulmányainkról, sorsunkról, hitünkről és életünkről gondoskodtak ebben a négy évben. Elsősorban áldásodat kérve, imádkozunk szüleinkért és a ciszterci atyákért, akik értelmünk, testi-lelki fejlődésünkért felelni fognak előtted. Fogadd hálánkat buzgóságukért, tudásáért, felelősség tudatáért, lelkesedéséért, fáradozásaiért. Kérjük, erényeik nyerjék meg tetszésedet és végül az örök élet jutalmát.

Áldd meg tanárainkat, az iskolai személyzet minden tagját és osztálytársainkat, barátainkat, mert nekik is köszönhetjük, hogy iskolánk az otthonunk lett.

Hálát adunk, szeretett Urunk Jézus mindenért, mert azt valljuk, hogy minden Tőled származik.

Tarts meg minket hitben addig, amíg nem fogjuk örökké dicsőíteni nevedet, amikor – újra együtt – látni fogunk Téged színről színre ÁMEN.

Pinczinger József

G-Akták – a Szent Róbert osztály soha többet meg nem jelenő lapja

Utolsó évfolyam, utolsó szám

1998. május 6.